

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології,
наркології та сексології

Затверджено на методичній нараді кафедри
психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології,
наркології та сексології
Зав.кафедри д.мед.н., професор В.В.Чугунов

“ _____ ” _____ 2015 року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття по темі

«Організація наркологічної допомоги в Україні»
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
(спеціальність «Лікувальна справа» та «Педіатрія»)

Запоріжжя – 2015 рік

ТЕМА: Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю та інших психоактивних речовин

Кількість навчальних годин – 4 академічних години.

Актуальність теми.

На алкогольну залежність та наркоманію в Україні офіційно страждає більше 1 млн. населення держави, переважно юнацького, молодого і зрілого роботоспроможного віку. Це становить не тільки медичну, але й загальну соціально-економічну проблему. Однак вважається, що ця цифра дійсно становить в декілька разів більшою, бо значна кількість хворих не врахована на диспансерному обліку. За останні десятиріччя також в декілька разів зросла кількість хворих з алкогольними психозами, особливо з летальними наслідками. Цьому сприяють в останній час переміни та складне соціально-економічне становище переважної кількості всього населення. Своєчасна діагностика і адекватне лікування хворого із залежністю має важливе значення для досягнення повноцінної і тривалої ремісії. Відомо, що захворювання легше профілактично попередити, чим лікувати, цей постулат особливо актуальний у цієї категорії хворих.

Цілі навчання

Навчальні цілі заняття: вивчити діагностику, лікування, профілактику основних різновидів наркотичної, алкогольної залежності та алкогольних психозів.

Конкретні цілі:

1. Вивчити основні теоретичні положення про залежність від психоактивних речовин (а-11).
2. Вивчити патогенетичні механізми розвитку захворювання (а-11).
3. Зібрати та оцінити скарги і анамнез хворого, у якого є залежність від психоактивних речовин (а-111).

4. Клінічно оцінити симптоми, які указують на алкогольну залежність та від інших психоактивних речовин (а-11).
5. Оцінити дані додаткових методів обстеження та експериментально-психологічних досліджень хворих (а-11).
5. Проведення профілактики та диференційної діагностики різних видів залежностей від психоактивних речовин (а-11).
6. Призначення хворому необхідної адекватної терапії при алкогольній залежності та від інших психоактивних речовин (а-111).

Виховні цілі.

Розвинути почуття відповідальності за своєчасність та правильність постановки клінічного діагнозу, оцінити загальний стан, наявність ускладнень та надання допомоги хворим із залежністю від психоактивних речовин. Сформувати деонтологічне ставлення та розвинути чуйність щодо особливостей відношення майбутнього фахівця до пацієнта, хворого із наявністю залежності від психоактивних речовин.

5. Зміст та структура теми заняття :

1. Визначення алкоголізму, психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю
2. Визначення наркоманій. Критерії наркоманій. Психічні та поведінкові розлади внаслідок наркоманій.
- 3 Токсикоманії. Психічні та поведінкові розлади внаслідок токсикоманій.
4. Лікування.

ГРАФОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ЗАНЯТТЯ

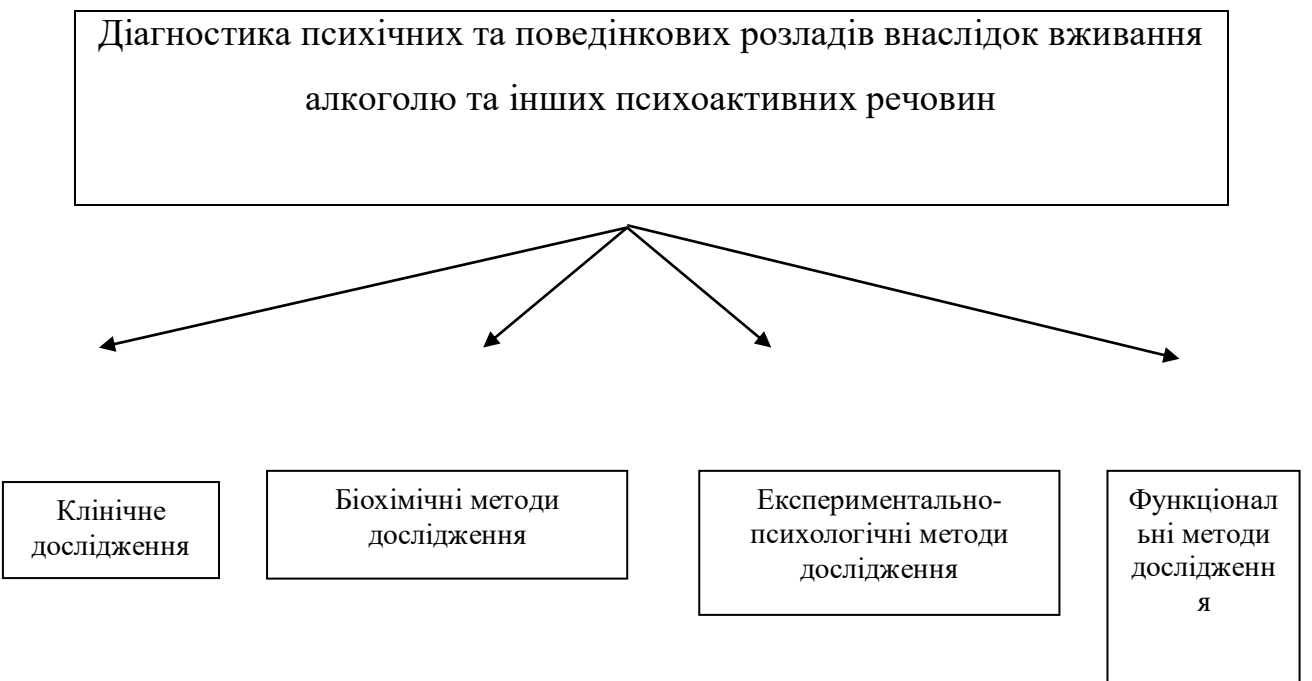
Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю та іншими психоактивними речовинами

Міжнародна класифікація хвороб МКБ-10

Психічні та поведінкові розлади

внаслідок вживання алкоголю	
Неуточнений психічний та поведінковий розлад внаслідок вживання алкоголю	
Інші психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання	
Резидуальний психотичний розлад і психотичні розлади з	
Амнестичний синдром	
Психотичні розлади	
Стан відміни алкоголю з делірієм	
Стан відміни алкоголю	
Синдром залежності від алкоголю	
Вживання алкоголю з шкідливими наслідками	
Гостра інтоксикація алкоголем	

Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин (ПАР)		
Неуточнений психічний та поведінковий розлад внаслідок вживання	Психічні та поведінкові розлади внаслідок спільного вживання	
Інші психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання	Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання певних	
Резидуальний психотичний розлад і психотичні розлади з	Психічні та поведінкові розлади внаслідок	
Амнестичний синдром	вживання галюциногенів	
Психотичні розлади	Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання інших	
Стан відміни ПАР з делірієм	Психічні та поведінкові розлади внаслідок	
Стан відміни ПАР	Психічні та поведінкові розлади внаслідок	
Синдром залежності від ПАР	розлади внаслідок вживання седативних або	
Вживання ПАР з шкідливими наслідками	Психічні та поведінкові розлади внаслідок	
Гостра інтоксикація ПАР	Психічні та поведінкові розлади внаслідок	

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ЗАНЯТТЯ

Визначення вихідного рівня знань.

Визначення вихідного рівня знань проводиться шляхом вирішення студентами тестових завдань. Викладач перевіряє їх згідно з еталонами відповідей, обговорює результати.

Опитування за основними питаннями теми заняття.

Шляхом індивідуального опитування кожного студента за питаннями щодо теми заняття викладач має змогу визначити теоретичний рівень знань студентів. Відповіді обговорюються всіма студентами, доповнюються, поширюються під керівництвом викладача.

Самостійна робота студентів.

Студенти проводять опитування хворих за темою заняття, наділяючи увагу скаргам, анамнезу життя та захворювання, визначають основні симптоми та синдроми, які дозволяють припустити дане захворювання. Студенти визначають основні напрямки обстеження та лікування, пропонують окремі групи лікарських препаратів і дози. Під час самостійної роботи викладач коректує відповіді, обговорює різні варіанти психотерапії і фармакотерапії.

Аналіз і підсумок роботи студентів.

Підсумок заняття проводиться вирішенням підсумкового тестового контролю. Студентам пропонується вирішити тести формату КРОК-1,2. Викладач перевіряє правильність вирішення за еталонами відповідей. Проводиться аналіз роботи кожного студента на занятті.

Місце та час проведення заняття.

Заняття зі студентами проводиться на протязі запланованого часу. Заняття проводяться в учбовій кімнаті. Курація хворих відбувається в палатах відділень психіатричної лікарні.

Оснащення заняття.

1. Таблиці.
2. Схеми.
3. Набори завдань вихідного рівня.
4. Набори тестів підсумкового контролю.

План та організаційна структура заняття.

№ пп	Основні етапи заняття, їх функції та зміст	Навчальні цілі в рівнях засвоєння	Методи контролю і навчання	Матеріали методичного забезпечення (контролю, наочності, інструктивності)	Розподіл часу (хв.)
I	<p>Підготовчий етап</p> <p>1. Організаційні заходи</p> <p>2. Постановка навчальних цілей та мотивація</p> <p>3. Контроль вихідного рівня знань, навичок, умінь:</p> <p>1. Поняття алкогольної залежності, наркоманій, токсикоманій.</p> <p>2. Клінічні прояви різних видів залежностей від ПАР</p> <p>3. Диференціальна їх діагностика</p> <p>4. Показання для госпіталізації хворих.</p> <p>5. Нагляд, питання експертизи та лікування хворих із залежності від ПАР.</p>	<p>II</p> <p>II</p> <p>III</p> <p>III</p>	<p>Фронтальне індивідуальне усне експрес - опитування</p> <p>Тестовий контроль II рівня</p> <p>Рішення типових задач II рівня</p> <p>Тестовий контроль III рівня</p>	<p>П.1 „Актуальність теми”</p> <p>П.2 „Навчальні цілі”</p> <p>Таблиці, малюнки, структурно-логічні схеми, лікарські препарати, слайди</p> <p>Питання для індивідуального опитування</p> <p>Тести та задачі II рівня</p> <p>Тести III рівня</p>	25 хв.
II	<p>Основний етап</p> <p>Формування професійних вмінь та навичок:</p> <p>1. Оволодіння методикою проведення збору анамнезу життя та захворювання та</p>	III	Професійний тренінг на хворому.	Алгоритми (орієнтовані карти) для формування	260 хв.

	<p>оцінити ці данні.</p> <p>2. Сформувати вміння провести клінічне та експериментально-психологічне обстеження статусу хворого, інтерпретувати їх дані.</p> <p>3. Опанувати вміння обґрунтовувати попередній синдромологічний діагноз та скласти план обстеження хворого.</p> <p>4. Вміти провести диференційну діагностику на основі клінічних та допоміжних лабораторних даних і встановити заключний діагноз.</p> <p>5. Досконало засвоїти принципи та план лікування хворого із залежністю від ПАР.</p>	<p>III</p> <p>III</p> <p>III</p> <p>III-IV</p>	<p>Рішення тестів та задач III рівня.</p> <p>Професійний тренінг у вирішенні нетипових клінічних ситуацій</p>	<p>практичних навичок та вмінь.</p> <p>Обладнання експериментально-психологічними методиками.</p> <p>Хворі</p> <p>Історії хвороби, протоколи обстеження та лікування</p> <p>Тести та нетипові задачі III рівня</p> <p>Імітаційні ігри</p>	
III	<p>Заключний етап</p> <p>Контроль та корекція рівня засвоєння професійних вмінь та навичок</p> <p>Підведення підсумків заняття (теоретичного, практичного, організаційного)</p> <p>Домашнє завдання (основна і додаткова література по</p>	III	<p>Індивідуальний контроль навичок або їх результатів.</p> <p>Аналіз та оцінка результатів клінічної роботи</p> <p>Рішення нетипових задач III рівня.</p> <p>Тестовий</p>	<p>Результати клінічної роботи (історія хвороби)</p> <p>Задачі III рівня</p> <p>Тести III рівня</p> <p>Орієнтована карта</p>	15 хв.

	темі)		контроль рівня.	III	для самостійної роботи з літературою	
--	-------	--	--------------------	-----	--	--

Література для викладачів

А. Навчальна (основна і додаткова)

Основна:

1. Психіатрія / За ред. О.К.Напрієнка.-К., 2001
2. Психіатрія (клініко- діагностичні алгоритми): Навчально- методичний посібник/ За ред. проф. Л.М.Юр'євої.-Д.: АРТ-ПРЕС, 2002.-168с.
3. Менделевич В.Д. Психиатрическая пропедевтика: Практическое руководство для врачей и студентов.-М.: ТОО «Техлит», 1997.-496с.
4. Руководство по психиатрии / Под ред А.В.Снежного.-В 2-х томах.- М.: Медицина, 1983.
5. Руководство по психиатрии / Под ред. А.С.Тиганова.- В 2-х томах- М.: Медицина, 1999г.
6. ПСИХІАТРІЯ : Нормативне виробничо-практичне видання. – К. : МНІАЦ медичної статистики ; МВЦ «Медінформ», 2009. – 628 с. – ISBN 966-8318-09-9.
7. Психіатрія / під ред. В. М. Козідубової, В. М. Кузнецова, В. А. Вербенко, Л. М. Юр'євої, О. О. Фільца, І.О. Бабюка. – Харків : Оберіг, 2013. – 1164 с. – ISBN 978-966-8689-18-5.
8. Чугунов В. В. Психотерапевтический диагноз. – 3-е изд., расширенное. – Харьков: Наука, 2014 / 2015. – 536с. – ISBN 978-966-526-140-7.

Додаткова:

1. Руководство по психиатрии/ Под ред. Г.В. Морозова. В 2-х т. Т 2. – М.: Медицина, 1988. – 640 с.
2. Клиническая психиатрия/ Под ред. Н.Е. Бачерикова.- К.: "Здоровья", 1989, - 512с.
3. Классификация психических и поведенческих расстройств. Клинические описания и указания по диагностике МКБ-10. – К.: Факт, 1999. – 272 с.

В. Наукова.

1. Алкоголізм: керівництво для лікарів/ Під ред. Г.В. Морозова.- М.:Медицина, 1983.-346 с.
2. Шабанов П.Д. Керівництво по наркології. СПб: Лань, 1998. - 352 с.

С. Методична.

1. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки і проведення навчальних занять в медичних ВУЗах: Методичний посібник. – Київ, 2004. – 80с.